Рік III. Львів, 7. липня 1929. Porto zapłacone ryczałtem. Ч. 28.

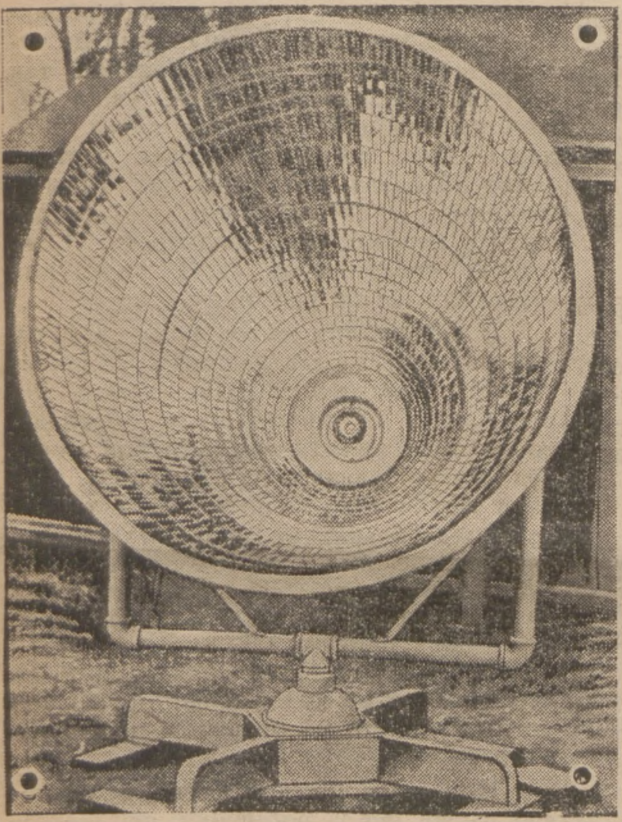
ПРАВДА

Виходить що тижня.
Адреса Редакції і Адм.
„ПРАВДА"
Львів, вул. Кльоновича
ч. 8. II. пов.
Телефон 4—48.

ПЕРЕДПЛАТА
в краю: Річно 10 зол. Піврічно 5 зол. Чвертьрічно 2 зол. 50 сот. Місячно 1 зол
За кордоном: Річно 2 амер. доляри або їх рівновартість.
Поодиноке число коштує 20 сот.

Могили українських князів

Польський дослідник старини професор Якимович з Варшави, відкрив у Перепонині на Волині цінні памятки з часів українських князів. В самім Перепонині відкопано 200 могил українських князів, з часів, коли Перепонин був столицею одного з українських князівств. Добре було би, щоби наші вчені зацікавилися тим цінним для нашої історії відкриттям.

СОНЯШНА МАШИНА

Сила соняшного тепла є дуже велика. Знаємо з досвіду, що розігріте на сонці залізо при дотику пече так, як розігріте вогнем. Вчені вже від давна ломлять собі голову, якби ту силу соняшного тепла зужиткувати до порушування ріжних машин-моторів. В нас подібні спроби не вдаються, бо не все панує гарна погода. Зате в Єгипті, де тревае постійна погода досвіди вчених увінчалися гарним успіхом. Одному американському інженірови вдалося збудувати соняшну машину, яка порушується силою соняшного тепла. Складається вона з величезних, виложених зеркальцями лійків-рефлекторів. Рефлектори ті ловлять соняшне проміння і все їх тепло збирають в однім осередку, де є наповнена водою рура. Зібране рефлекторами соняшне тепло розгріває воду, а витворена в той спосіб пара порушує парову машину, яка працює при наводнюванню пустинної околиці. На знимці бачимо один такий рефлектор соняшної машини.

Тяжкий випадок

Дня 30. червня с. р. під Равою Руською мав місце тяжкий самоходовий випадок. Около полудня вибрався самоходом равський староста Леонард Хшановскі на прогульку в напрямі Львова. Їхали з ним шофер Евген Сафанденс та двох польських майорів Іхновскі і Мілерович. Староста Хшановскі, який кермував самоходом, виїхавши в чисте поле, збільшив скорість мотору до 100 кільометрів на годину. Се спричинило катастрофу. На острім окруті зад самоходу вдарив із великою силою об телеґрафічний стовп. Самохід перекинувся в воздусі і прикрив собою всіх їдучих, які віднесли тяжкі рани. Староста Хшановскі дізнав стрясення мозку, зломив собі ребро і трудний місток. Тяжкі рани віднесли оба майори та шофер. Переїзджаючі фірманки перевезли ранених до Рави, звідки по заосмотренню, перевезено їх залізницею до шпиталю у Львові.

Відгомін листопадових подій

Дня 28. червня с. р. перед львівським судом присяжних скінчився девятьдневний процес проти українських студенток і студентів: Марії Кравців, Марії Чиж, Софії Мойсейович, Осипа Процишина, Евгена Сена, Зиґмонта Процишина і Марії Конрад. Обжаловані були арештовані ще в листопаді м. р. по крівавих подіях на вулицях Львова. Акт обжаловання закидав їм: приналежність до Української Військової Орґанізації, поширювання недозволеного владою часопису „Сурми" й інших брошур, підбурювання проти державного порядку. По девятьдневній розправі, суд присяжних значною більшістю голосів звільних їх від згаданих закидів, а трибунал на тій підставі звільнив їх усіх від вини і кари. Обжаловані пересидівши в тюрмі 8 місяців вийшли зараз на волю.

——o——

Що врадив зїзд безбожників

В Москві скінчив свої наради зїзд „безбожників". Був він без сумніву початком нової фали переслідування релігії, яке зорґанізовано настане на всіх просторах большевії. Свідчать про се промови впливових большевицьких достойників, як Луначарскій, Бухарін і ин.

В імени больш. уряду кинув Бухарін клич, під яким мали вестися наради зїзду.

Клич сей звучав: „Розумна боротьба з релігійними повірями". Безбожницьким ватажкам не треба було того клича два рази повтаряти. Виразно вияснив становище зїзду під тим оглядом еврей Фелікс Кон, словами: „Ми мусимо вирвати з рук буржуазії не лише меч, але і хрест".

Зїзд безбожників урадив ось які заяви:

„Боротьба з релігією є політичною боротьбою. Тому боротьба з релігією повинна стати справою одною з перших у совітській державі.

Конечним для держави є ряд рішучих кроків у цїли усунення недоцінювання контрреволюційного й шкідливого значіння релігії, тому, що проти многократних ухвал і розпоряджень комуністичної партії значна часть партійних рядів держиться здалека від релігійної боротьби і не бере в ній ніякої участи.

Чинну протирелігійну роботу належить уважати за одно з чільних завдань комуністичної партії. Тому одною з прикмет члена партії повинно бути властиве розуміння ролі релігії в боротьбі буржуазії з працюючими клясами загалом, а зі соціялістичним ладом і культурною революцією зі совітами зокрема.

До протирелігійної акції конечним є втягнути поважні наукові, письменницькі й мистецькі сили, бо дотепер навіть пролєтарські й комуністичні пера не працюють у протирелігійній пресі.

Міністерія Просвіти (Наркомпрос) має не лиш удержати в ленінградськім університеті видїл протирелігійної пропаґанди і катедру історії релігії, але також відчинити такі катедри в усіх инших висших научних заведеннях (вузах), особливож педаґоґічних".

Ось так виглядають напрямки, після яких зачнеться скріплена протирелігійна нагінка в большевицькім раю.

Такі то „ухвали" явно проголошують ряні большевики перед цілим світом. Навіть не думають укривати того, як виглядає „релігійна свобода" у них.

Цікаве те, що найревнійше прикладають рук до нищення християнської релігії самі лиш жидівські комуністичні діячі, які держать в своїх руках большевицьку владу. З резолюцій зїзду безбожників ба-

чимо ясно, що навіть ті, що хліба ради держаться комуністичної партії, раді би не мішатися до боротьби з релігією. Не хочуть, бач наражувати своєї шкіри на побої від твердих рук селян та робітників, які колами спинюють де можуть жидівські наступи на християнську релігію.

Річ певна, що навіть ті нові, хочби як завзяті виступи жидівських безбожників не вирвуть віри зі сердець українського та російського християнського народу. Вони лиш оливи доливають до вогню, який палає в народі. Вже близький час, коли терпець гнобленого жидівсько-большевицьким обухом народу, таки вірветься. А тоді перед доведеною до краю безнастанними зневагами святих релігійних почувань народною стихією не встоються отсі червоні посіпаки антихриста.

Не буде тоді помилування перед Божим гнівом ні для явних визнавців дявола зпід ленінівських прапорів, ні для їх прихвостнів, всяких соціялістів, радикалів, сельробів, упіпістів. Стріне їх слушна кара.

——o——

Зі світа

Біда Троцькому, та не така велика.

Писали ми вже кілька разів, яка то доля стрінула колишнього могутнього большевицького достойника Троцького, який прогнаний большевиками, скитається на чужині, не могучи дістати гостини в ніякій державі. Найновіші часописи описують, як то „коротає свій вік“ у бісурменській землі отсей „нещасний скиталець“. Часописи пишуть, що живе собі він у Константинополи в першорядним готели, лічиться у найліпших лікарів, спроваджує всякі дорогі витребеньки. Обчислили, що на таке життя мусить він видавати місячно около 18 тисяч золотих. Звідки має гроші сей голосний „оборонець бідноти“ на таке панське, „буржуйське“ життя? Деякі кажуть, що се большевики присилають йому такі „скромні“ підмоги на удержання. Однак се менше правдоподібне. Другі додумуються, що сам Троцький, будучи ще в совітах, забезпечився добре на „чорну годину“, при конфіскованню в часі революції майна всяких буржуїв. Спритно взяв, добре сховав, та тепер свище на комуну.

Рідкий випадок.

В Льобурґу під Маґдебурґом одна жінка підчас бурі схоронила в своїй хаті якогось пса-приблуду. Нечайно вдарив недалеко грім і пес зі страху сказився та покусав милосерну жінку, так, що мусіли їй відтяти ногу.

Мілюков вибирається до Польщі.

Відомий російський діяч, бувший член російської думи старається о дозвіл приїхати на кільканайцять днів до Польщі. Хоче він виголосити в Варшаві кілька викладів.

Замах на французького консуля в Берліні.

На французького ґенерального консуля в Берліні довершило невдалого замаху двоє російських супругів-еміґрантів, Маркових. Їх арештовано й поставлено перед суд. Обоє звільнено від закиду замаху, а засуджено їх лиш за недозволене ношення оружя на два місяці тюрми.

Віднайдені летуни.

Часописи подали були вістку про невдалий лет еспанських летунів літаком „Нуманція“ до Америки, в часі якого сей літак мав утопитися в морю. По найновійшим вісткам потапаючих на морі коло островів Азорів віднайшов один анґлійський корабель та вратував його залогу. „Нуманція“ була легко ушкоджена. Чотирох її летунів вийшли здорові з тої пригоди.

Не бояться большевиків.

Урядовий часопис мукденського правительства пише: Що до слухів про „брящання“ большевиками зброєю в пограничних районах, то ті слухи не відповідають дійсности. Їх пускають самі большевики, щоб викликати страх у населення і ворожих їм китайських кругах. Се старий спосіб, але він уже давно не робить враження на людей, котрі знають дійсне положення голодного населення СССР. і його мниму „готовість“ стати в обороні режіму комуністів.

Повінь у Східній Індії.

З Бомбаю доносять: Місто Сілхар і його околиця (в провінції Ассам) навіщені давно небувалою повінню. Погибли сотки людей. Повінь забрала 90 проц. худоби та половину всіх домів і будинків. Десятки тисяч населення таборує на висших місцях під голим небом.

Перша Служба Божа на літаку.

Делеґація еспанського духовенства вибралася літаком з Еспанії до Риму з привітом до Св. Отця. В часі коли літак перелітав простір між Барцельоною й Ґенуою відправлено в літаку першу Службу Божу в воздухах при специяльно в тій цілі уряджені́м вівтарі.

——o——

Міністр перед трибуналом стану

На днях відбувся у Варшаві рідкий у парляментарній історії процес перед польським трибуналом стану. Рішенням сойму поставлено перед отсей трибунал бувшого міністра скарбу Чеховича. Акт обжалованя закидував йому те, що він без згоди сойму видав з державного скарбу значні суми на невставлені в бюджет і не одобрені соймом видатки. Між иншим видав він на т. зв. диспозиційний фонд міністра Складковського суму 8 міліонів золотих.

В процесі тім зізнавали як свідки поодинокі міністри та маршалок Пілсудскі. Маршалок у своїй промові перед трибуналом взяв в оборону міністра Чеховича та досадними словами осудив сойм за те, що поставив його перед трибунал стану.

Дня 29. червня с. р. скінчився отсей цікавий процес. Трибунал стану, по 11-годинній, безперервній нараді не видав свого присуду, а цілу справу завісив аж до часу, коли сойм остаточно вискаже своє слово в справі згаданого переступлення бюджету міністром Чеховичем.

Треба „орґанізації“!

Що каже голяндський епископ Еґенент і що ми собі мусимо усвідомити?

Католицькі професійні робітничі орґанізації в Голяндії обходили недавно дуже торжественно 25-ліття свого істнування. В торжестві тім взяло участь усе голяндське громадянство й між іншими на святочнім концерті промовляв також епископ з Гарлему Еґенент. Епископ сей заявив, що католицькі робітничі й инші станові товариства лежать йому дуже на серці, бо кожду станову орґанізацію вважає він наймогутнішим і найважнійшим рухом наших часів.

„Завсіди повторюю те“ — говорив епископ Еґенент — „що робітники й працедавці мають громадянський обовязок орґанізуватися. Се прегарно й чудово, що релігійне життя Голяндії так успішно розвивається. Але, якщо колись здаватимемо рахунок перед Вічним Суддею, то се буде тільки частина сього обовязку, котрий на нас тяжить. Всі люде є сотворіннями, що мусять жити в громаді, в суспільности. Тому совісне сповнювання своїх релігійних обовязків ще не вистарчає.

В теперішних часах, коли могутні вороги погрожують нашому громадянству й стараються його між собою пересварити, ми християне є обовязані точно виповнювати свої суспільні і громадянські обовязки. А можемо се зробити тільки тоді, коли будемо вступати до громадянських орґанізацій, то значить до своїх станових орґанізацій: хлібороби до хліборобських, ремісники до ремісничих, робітники до робітничих, купці до купецьких і т. д.

Сей наш обовязок вимагає, щоб ми через свої станові і клясові орґанізації могли впливати на розвиток цілого народу“.

При кінці епископ Еґенент висловив надію, що ті робітники, які ще не належать до професійних союзів, якнайскорше усунуть своє занедбання й станут їх членами.

Як бачимо з сього повідомлення яке приносить преса, на заході християнські робітники жваво орґанізуються під проводом своїх епископів. Читачі „Правди“ знають вже з попередних статей, поміщуваних у нашій ґазеті, про велике значіння католицьких професійних орґанізацій у справі розвязки соціяльного (робітничого) питання.

Свою важку долю, свої злидні, зможемо ми, Українці поправити тільки тоді, коли будемо орґанізуватися в християнських класових і станових стowаришеннях. Длятого й наші хлібороби, й робітники, й ремісники а навіть інтеліґенти, не повинні чекати з заложеними руками й надіятися, що „воно ще якось і ліпше буде“. Пусті надії. Життя на сім світі стає з кождим роком тяжше. Щораз трудніше й самому вижити й заробити на утримання своєї родини. Нинішні часи вимагають спільних заходів більшого гурта людей, вимагають одним словом орґанізації.

——o——

З церковних справ

Виїзд св. Вітця з Ватикану,

Виїзд Св. Вітця з Ватикану, що мав мати місце 24. червня ц. р., знова відкладений. Правдоподібно виїде в жовтни ц. р. В міжчасі апостольський нунцій має доручити італійському королеві свої увірительняючі листи, і крім сього мається усталити церемоніял для візити короля у Папи.

З приводу ювилею.

З приводу ювилею 25-літного епископства І. Е. Преосвященного Кир Григорія відправлено у всіх церквах станиславівської Епархії в неділю, дня 16. червня с. р. торжественні Богослуження з відповідними проповідями, при чім всюди вірні численно приступали до св. Причастія на інтенцію Свого Владики. Після надісланих донесень в богато парохіях число причащаючихся доходило до 300 осіб. Духовенство цілої Епархії рішило зложити датки на фонд власної печатні для католицької преси. Фонд той складається в Зем. Банку Гіпотечнім, а сума буде пізнійше оголошена. Рівнож жертвували відправити кілька тисячей Служб Божих на інтенцію Їх Преосвященьства. В ювилейнім дні 19. червня відправлено всюди торжественні Богослуження, при чім вірні, а особливо вся шкільна молодіж приступила до св. Причастя з молитвою за Достойного Ювилята. В полудне зложила вибрана делеґація адреси підписані всіми священиками цілої Епархії з желаннями і запевненням синівської любови та відданости для свого Архипастиря на руки Впр. Архідіякона, а до перебуваючого за границею Преосвященного вислала телеґрафічно привіт з задушевними бажаннями всіх. До адрес долучено альбом всіх Церков Богородчанського деканату.

Висвячення нового епископа.

Висвячення нового гр.-кат. епископа ВПр. о. В. Ладики ЧСВВ відбудеться, як нас повідомляють з Канади, в Едмонтоні, столиці Альберти, дня 14. липня, а інтронізація у Вінніпеґу, столиці Манітоби, дня 21. липня ц. р.

Великанське паломництво до Люрд.

В тих днях наспіло до Люрд паломництво 10.000 Еспанців і Катальонців, в тім числі 600 недужих, які приїхали 15 спеціяльними поїздами.

——о——

Українське військо в Америці

Польська преса дуже занепокоєна вістками, що наспіли з Америки. А саме повідомляють з Ню-Йорку, що там прибув голова Української Військової Орґанізації (УВО) полковник Коновалець з метою орґанізувати з посеред членів української еміґрації військові леґіони. Полковник Коновалець має провадити свою орґанізаційну акцію в порозумінню з архикнязем Вільгельмом Габсбурґом, що знаний в Галичині під іменем Василя Вишиваного. Україна малаби бути монархією, а цісарем зглядно королем мавби стати архикнязь Василь Вишиваний. В Америці основувався вже український військовий комітет, котрий має перепроваджувати вербунок охотників до Українського Війська.

Вістки сі подаємо за американською і польською пресою, не беручи на себе відвічальности за їх правдивість. Згадаємо тільки, що Україна має вже свого господаря в особі ЯВП. Гетьмана Павла Скоропадського, що тепер перебуває на вигнанню в Німеччині. Оскількиб правдою було, що й архикнязь Василь Вишиваний підносивби претенсії до київського престола, то се означалоб, що й в українськім монархістичнім таборі панує незгода й ріжниця думок. А справді, тої незгоди серед Українців вже й так забагато.

——о——

Антисемітизм

Чому і як повстала ворожнеча до Жидів?

(Голос українського Жида).

Зі словом „антисемітизм“ ви певно вже нераз стрічалися. Сього слова уживають дуже часто всякі „ліві“ партії як комуністи, сельроби, соціялісти й радикали, котрі власне приписують антисемітизм всім тим національним партіям, орґанізаціям і людям, що тримаються реліґії, Церкви й свого народу.

Що таке антисемітизм?

Послухаймо, як пояснює суть і повстання антисемітизму п. Соломон Ґольдеман, що свого часу був українським міністром при Петлюрі.

„Антисемітизм, се почуття ворожнечі, ненависти до жидів за те, що вони жиди. Повстає він завдяки праці реакційних (себто непоступових) партій, що не визнають рівности людей, ділять їх на панів і хлопів. Антисемітизм є для таких партій політичною зброєю, засобом і ґешефтом“.

Оттак коротко пояснює п. Соломон Ґ., що таке антисемітизм. І він пояснює правильно, але не вповні. В кождім випадку він дещо й затаює.

Ворожнечу до жидів не викликали тільки „реакційні“ партії, або як у нас у Галичині кажуть, що Церква і священики, але ворожнеча до жидів має свої підстави в історії й в теперішних господарських обставинах.

П. Соломон Ґольдеман, український міністр при уряді Петлюри, знає про те все добре, бо в одній своїй книжці п. з. „Листи жидівського соціял-демократа про Україну“ на стор. 32 він навіть пише про

ПЕТРО ЛЄРМІТ.

ІНШИЙ ШЛЮСАР

Батько Степан, що читав свій щоденник, ударив кулаком сильно в стіл. Пляшка з яблочником аж підскочила:

— На тобі! Знову злочин!... Його жінка лишила посудину й прибігла з тарілкою в руці.

— Що таке склалося....?

— Таке склалося... що знов було скритовбивство цеї ночі таки!...

— Прочитаєш мені?

Степан поправив окуляри й поваґом читав по складам вирвану частинку...

...Цього ранку дому огородника Яреми не відчиняли й сусіди підійшли під нього. Зараз представився їх очам страшний вид, дикий аж до крайньої огиди. Нещасне подружя, нападене в твердому сні, було жорстоко замотлошене на смерть. Крадіж тут очевидно спонука до злочину, бо перешукали всю обстанову. Скритовбійники продісталися вікном першого поверха виломивши злегкістю деревляні віконниці... Судова влада подає..

— Неможливе! — закликала жінка.

— Неможливе? Ти бачиш виразно, що воно не тільки можливе, а є дійсно. І що воно зближується!... Минулого місяця було в Тілі...“

— В Тілі...?

— Пригадай собі... Присипали хльороформом увесь курник і вкрали сотку курей. По сорок франків курка... це дало 4.000 франків прибутку цим бандитам!

— Та, бодай вони не вбили людей...

— А матусю Варварку, напали й зарізали в другій годині ранку, кілька кільометрів відсіля. До чого це йде!...

*

Старий селянин кинув часопис на землю й ходив там і назад по пекарні вимощеній камінням.

— Маю шістьдесять пять літ... ще не бачив ніколи шось такого!...

— Щож ти хочеш, старий, молодь не вірить уже нівщо... Вона не молиться вже! Вона не ходить уже на Службу Божу! Щож дивного!...

— А потім їх унивинняють! А вони вертають до свойого... Ти знаєш! Одної ночі прийдемо ми на чергу... відрубають нам голови!

— Не говори таке! Я не засну вже...

— Якийсь наймит із хутора, якийсь різницький хлопець, переходячи попри нашу хату, скаже собі: „Тутечки живе двоє старих, що мусять мати досить заощадженого гроша“. Він огляне дім і як тут, можна продістатися звідусюд...

— Таж у нас скрізь є віконниці.

— Віконниці! Вилами я повідриваю собі всі ці твої віконниці.

*

Цеї ночі Степан не спав. Він поклав рушницю близко під рукою. На кожен шум він нащурював вуха. Як він підвівся, його накривало звинулося мов линва...

— Слухай, мамо... Хай коштує, що коштує, та я не можу привикнути до думки, шоб мене замотлошив тутечки в хаті, в твердому сні якийсь драбуга. Пошукаю шлюсаря й ми подбаємо про спосіб оборонитися... Це тяжко! Дім не зроблений на це. Як мої покійні батько будували його, лишалося двері отворені... І я так робив давніше аж до відїзду сестер. У селі й не ставили такого питання... Аж по сьогодні!...

*

В годину пізніше прийшов шлюсар і батько Степан виясн{ював йому свій погляд.

Шлюсар слухав та похитував головою.

— Ваша правда! Дійсно, тепер уже

се тими словами: „Пересічний український хлібороб (він пише „козак“) — це селянин, що лише кілька десятків років тому визволився зпід кріпацтва, де віками набиралася в ньому енерґія і жадоба його батьків і дідів — повстанчого вибуху проти панів і всіх тих, хто коло пана стоїть і пана підтримує. Тим паном був на селі Поляк, а в місті Москаль, (так дійсно було на Україні. — Примітка Ред.), у рядник і поліцай. Зноваж посередником і пильним прислужником панів як на селі, так у місті, був жид — арендар, шинкар, лихвар і т. д.“

Всі ті заняття жидів були для них дуже корисні. Вони багатіли, але за те в народі накипали до них ворожнеча і озлоблення. Жидів, що навіть і церкви, Божі храми арендували, почав наш нарід ненавидіти.

І в тім якраз треба шукати причини антисемітизму, ворожнечі до жидів, а не як п. Ґольдеман хоче в роботі „реакційних“ партій. Жиди, які завсіди йшли й ще нині йдуть рука в руку з „власть імущими“ проти нашого народу, не можуть тішитися любовію в українських селян і робітників.

А як було за большевиків? Про те п. Ґольдеман також добре знає, бо осб що пише він у згаданій вже вище книжці на стор. 33:

„А як мала вплинути на українських селян поява в їх селах большевицьких реквізиційних загонів, на чолі з „комісарчиками“ з містечкової жидівської молоді. Тих жидів, що стали комісарями, український селянин дотепер ніколи не бачив при владі і він уважав се природною річю. І раптом ті жидики, з котрими він дотепер ґандлював, — почали ним скрізь командувати. І то почали командувати ним (українським селянином) від імені ненависних чужинців (москалів-комуністів), що реквірували й грабували його хліб, його добро. Чиж не було це з боку жидів нахабне поводження — питає п. Ґольдеман.

А вжеж, скажемо ми, се поводження жидів, було й нині ще є дуже нахабне. Бо як инакше назвати наприклад те, що нині жиди представляють наш український протикоршемний рух, рухом протидержавним, на те тільки, щоби жидівські шинкарі дальше могли розпивати наш нарід.

Або чи не є се нахабство, коли жиди конкуруючи з нашими кооперативами, доносять на них дуже часто до влади, що ті кооперативи ведуть політичну аґітацію і в той спосіб шкодять державі.

Антисемітизм має свої два обличча. З одного боку се річ жалюгідна, що панує ворожнеча до жидівської національности. Всі добрі українські патріоти а також наша Церква не похвалює сеї ворожнечі і її поборює. З другого боку, коли ввійдемо в причини, чому антисемітизм повстав на наших землях, то ми не можемо не признати слушности тим виводам п. Соломона Ґольдемана, котрі він подав у своїй книжці.

Лихо антисемітизму можуть усунути тільки самі жиди, а саме тоді, коли вони не будуть давати причини й підстав до ненависти й ворожнечі зглядом себе.

Ів. Аненко.

——o——

В Німеччині, в місцевости Штум, в часі посвячування памятника поляглим летунам скоїлася страшна летунська катастрофа. В однім літаку відірвалися підчас лету оба крила й він упав на місцевий ринок. Летун згинув, а з літака остали лиш тріски, як се бачимо на повисшій знимці.

не знаєш... Тепер ви, що знаєте вашу хату, як уявляєте собі це?

Батько Степан пошкробався в чоло... пересунув кашкет на потилицю.

— Подумаймо собі, що я розбишака. Є північ... Я хочу війти тихо без гримоту, вкрасти гроші й убити, коли потрібно.

Батько Степан міркував:

— Продістаюся через пивницю... знаходжу сходи... я вже в самому домі... або виломлюю віконницю в партері... або ще, я приставляю драбину й дістаюся на перший...

— Як вчера в Тілі?

— Точнісінько так...

— Значить, треба все закратувати!.. все укріпити!.. Зняти деревляні віконниці й подавати на всіх вікнах залізні віконниці... І вже!

— Чи залізних віконниць не вломлять? — спитала трівожно жінка.

Шлюсар усміхнувся:

— Ах! Ви знаєте!.. вивагом виломлять усе. Та я дам три штабі з середини. Це всеж таки збільшить опір... і змусить злодія наробити стукоту.

І я матиму час побігти по рушницю. Гримс, гримс!

— Певнісінько! Ви розумієте? Ви не можете зівсім так із вашого старого хутірка зробити бетонованого форту...

— То побачимо!

— А вжеж... ці, що роблять це вперше...

— Ви сказали думку: найважніше змусити злодія наробити стукоту. Потім оборонимося...

— А як їх буде більше? — закликала жінка.

— Ах, пані! Ви жадаєте в мене забагато! Та можна також дати залізну запору в дверях до пивниці... і до стайні.,.

— Тож робіть віконниці!

— Коли бажаєте дійсно забезпечитися...?

— А ваш рахунок... він буде „солоний“...?

— Щож не солоне в теперішних часах?

— Ви виготовите мені маленький кошторис...?

*

Небаром батько Степан прийшов узяти свій кошторис... Було в ньому коштів 4.200 франків... без малювання.

Від цього аж заболіло старого в середині.

4.200 франків!... Треба буде продати картоплі й молоко й яйця, щоб назбирати на цю суму!..

Саме в цій хвилині прийшов о. парох в своїй справі.

Батько Степан це старий недовірок, що все невдоволений і крім вінчань і похоронів не багато трудив ноги до церкви. Та любив свого пароха.

— Отче парох! Погляньте по кілько я мушу заплатити, щоб могти спати трохи спокійніше, щоб не дуже боятися нападу вбийників.

*

О. парох узяв кошторис шлюсаря: приробленя... відривання.. матеріял на віконниці й додатки... нютування... ковані штаби... сталеві засуви і т. д.

Він читає... Потім віддає папір старому селянинові з дещо сумовитою усмішкою:

— Признайте, батьку Степане, що однак замість як тепер прибивати залізні крати в вашому домі, було колись певніше вбивати дітям у серця десять Божих заповідей: не кради, не вбивай... це коштувалоб багато менше.

— ...

— І булоб багато певніше.

— 4.200 франків... говорив разураз Степан, що напевно, не зрозумів пароха.,,

З французького ал.

——o——

Подвійний ювилей Болгарії

(—) Болгарія, це держава на Балканському півострові. Межує від півночі з Румунією, від заходу з Югославією, від півдня з Грецією та Туреччиною, а від сходу обливає її Чорне море. Тепер це невелика держава. Чимало втратила вона в світовій війні, бо, як відомо, болгарський король Фердинанд був тоді союзником Німеччини, Австрії й Туреччини. Коли ці держави програли війну, то очевидно потерпіла й Болгарія. Та колись була це велика держава.

Початок Болгарії такий:

З кінцем пятого століття прийшла з над Дону під проводом князя Аспаруха орда Болгарів, фінське племя й тут, підбивши словянські племена, заснувала 679 р. по Хр. свою державу. Ці Болгари змішалися з підбитими Словянами, прийняли їх мову й звичаї — стали Словянами, Остала тільки фінська назва Болгарів. За царя Бориса Болгаре, скоріш ніж ми Українці, прийняли християнство в східньому обряді з Царгороду. (Як наш князь Володимир В. охрестився, то привіз зі собою болгарських священиків і церковні книги в болгарській мові.) Син князя Бориса (в св. хрещенні Михайла) Симеон був основником великоболгарської держави. Двічи облягав він столицю Греції Царгород і здобув більшу частину Балканського півострова та назвався царем Болгарів. Столицею Симеона було місто Преслав (в нашій найдавнішій літописи Переяславець). Це ця столиця, що то її здобув в десятому столітті наш князь Святослав Хоробрий, коли в нього грецький цар прохав помочі проти Болгар.

Велика болгарська держава Симеона розпалася по його смерти. Пізніше підбили Болгарію грецькі царі. Та всеж таки память про царя Симеона та про його велику державу остала в тямці Болгар до сьогодні й у найважчих часах неволі піддержувала їх у змаганнях за кращу долю й волю, за кращу будучину. Ще кілька разів пробували Болгаре привернути своїй державі силу й велич часів Симеона. Вперше спробував цього болгарський цар Самійло коло тисячного року по Хр. Тоді засновано другу державу, та вона впала ще скоріш як перша. Грецький цар Василь II., що має в історії призвище „Болгаровбивець" підчинив Болгарію в грецьку неволю. Болгарію поділено на візантійські провінції й хоч Болгаре робили повстання за повстанням, Болгарія двісті літ оставала в грецькому ярмі. Під кінець 12. століття засновано третю болгарську державу. Її столицею було славне місто Терново. Потім прийшли для Болгарії найважчі часи, часи турецької неволі, що протривали трохи не пятисічних літ.

Та без огляду на всі ці нещастя Болгаре всеж таки зберегли свою народність. Під кінець 18. століття народжується в Болгарії новоболгарський рух. Тоді саме почалися російські війни з Туреччиною. Російські царі мріли про перенесення своєї столиці до колишньої столиці візантійських царів, до Царгороду й тому раз-у-раз вела війну з Туреччиною. Щоб приєднати собі південнословянські народи, голосили російські царі, що вони ведуть ці війни в обороні поневолених Словян. Само собою, що це мусило вплинути на поневолені Туреччиною християнські народи. Проти Туреччини повстали Греки, повстали Серби, повстали й Болгаре. Та Болгарам судила доля аж на кінці, по всіх уже, дістати власну державу. Сталося це тому 50 літ в 1879 р. Російсько-турецький мировий договір у Сан Стефано з 3. березня 1878 р. запевнив оснування болгарського князівства, що правда під зверхністю Туреччини. Першим болгарським володарем став князь Олександер Батенберґський. Був це князь хоробрий і сміливий. Вже як двацятилітній військовий старшина брав він участь у Болгарії в війні проти Туреччини в 1877 р. в головній кватирі великого князя Миколи Миколаєвича й його вуйко цар Олександер II. призначив його на князя Болгарії. І 29. квітня 1879 р. болгарські народні збори справді вибрали його своїм князем і дня 8. липня 1879 р. коронувався він у Тернові. Та князь Олександер бажав стати независимим володарем і тому вже по кількох літах володіння зразив собі й російського царя й прихильних йому болгарських радикалів. Правда побив він зависну Сербію без чужої помочі. (Дивним дивом це Австро-Угорщина врятувала тоді Сербію в останній хвилині.) Та хоч таку славу здобув він собі й Болгарії, всеж таки мусив уступити. В р. 1886, 21. серпня напали на нього заговірники в його палаті в Софії та змусили зректися престола.

По зреченні князя Олександра Батенберґського вступив на болгарський престіл князь Фердинанд із роду Саксен-Кобурґ-Ґота. Із ним починається нова історія Болгарії. Князь Фердинанд проголосив 5. серпня 1908 р. Болгарію независимим царством і коронувався в Тернові на царя Болгарії. В світовій війні, як згадано вже в горі, князь Фердинанд станув по боці осередних держав і коли ці держави програли війну, потерпіла й Болгарія й князь Фердинанд зрікся престола в користь свойого сина Бориса.

Сьогодні царство Болгарія складається з т. зв. Дунайської Болгарії та зі Східної Румелії. Обі части ділить Балканська верховина. Балкан творить заразом межу між підсонням середземноморським і суходільним (континентальним). Від Середземного моря по світовій війні відсунули Болгарію, так, що Болгарія межує тепер тільки з Чорним морем. Та всеж таки Болгарія має найважніший шлях із Европи в Малу Азію в долині ріки Мариці.

По мирі в Невіль в 1919 р. остало Болгарії 103.150 кв. кіл. землі з 5,483.000 голов населення. Більша частина Болгарії гориста, а тільки меньша має урожайну землю (долина Дунаю). Підсоння Болгарії помірковане та здорове. Щодо віри Болгаре в більшости православні, та є й католики грецького обряду, як ми Українці в Галичині. Столицею Болгарії Софія, що має 213 тисяч населення. Важніші міста Філіпополь, Варна, (памятна цим, що її здобували від Турків наші козаки й про це заховалася народня пісня „Була Варна здавна славна"), Рущук, Плевна (що її в 1877 р. здобули Москалі від Турків), Сливно (з робільнями сукна), Хасково, Пасарджик і і. Найважніші ріки Дунай із Оґостом, Іскером, Відом, Осмою, Янтром і Ломом і на півдні Мариця (що згадується в болгарському гимні „Шумі Мариця") з Тунджею. Найголовніші витвори це крім хліборобства, рожаний олієць, масло, товщі, шкіри, вовна, тютюн. Само собою, як хліборобський нарід, плекають худобу, вівці та безроги й сади, головно сливки, виноград та рожі. Вдаються там усі збіжа, що в нас, а крім цього бавовна та сезам (ростина, що з неї виробляють олій). Мають копальні вугля, міди, олова й соли.

Живуть Болгаре й поза межами своєї держави в Румелії, в Східній Македонії, в Добруджі та подекуди в південній Україні.

Болгаре нарід пильний і трудящий. Займається головно хліборобством і огородництвом. Огородники вони славні й як такі їздять скрізь по світу, навіть у Львові можна їх бачити. Вони винаймають в околиці Львова огороди й продають у Львові огородовину.

Відродження Болгарської літератури почалося з кінцем XVIII. та в XIX. столітті, а зросло воно з відродженням болгарської держави. Цікаво, що до розбудження національної свідомости Болгар причинився багато Закарпатський Українець Юрий Венелин. Визначні письменники це Славиков, Каравелов та історик Дейлов. Найславніший болгарський письменник це Іван Вазов (*1850—†1921), що його оповідання містимо тепер у фейлетонах „Правди".

І цього року цей невеликий та хоробрий і трудящий нарід обходить подвійний ювилей своєї державности, а саме тисячліття заснування Болгарської держави й пятьдесятьліття віднови її.

Трудящість і видержність болгарського народу повинна служити примірoм усім поневоленим народам, що тільки пильністю й витривалістю та згодою осягається найвищу народню мету та що й у найбільшому нещасті не треба тратити віри в кращу будучину.

——o——

Німецькі маневри

Алярми „Газети Поранної".

Як відомо, Німці ніяким чином не хочуть погодитися на ті східні границі (від Польщі), що їм побідники у всесвітній війні накинули в мировім договорі в Версалю. Від десяти літ, себто від часу підписання миру, не вгавають в Німеччині голоси й великих орґанізацій й поодиноких людей, що стоять на чолі держави й німецької політики, за тим, що східні границі Німеччини треба змінити.

Зі свого боку Польща докладає всіх старань, щоби ті бажання Німців не сповнилися. Маючи вірного союзника у Франції, що все ще має рішаючий голос у справах міжнародньої політики, Поляки стараються унешкідливлювати всякі спроби Німеччини, щоби змінити границі.

Від 1. липня німецька армія пере-

проваджує над польською границею великі маневри під проводом самого шефа штабу німецької Райхсвери (армії) ґенерала Геґде. Маневри сі мають за ціль, атакувати надходячу армію від сторони польської границі. З сего приводу польські ґазети, між ними „Ґазета Поранна“, підносять алярми, що Німці приготовлюються на всякий випадок.

——o——

Пташина в неволі

Весна кругом царила і май пишався, її-ж маленьку, невинну пташину дали в тяжку неволю. Злочинні руки замкнули в клітку й повісили на одному з високих дерев у садку. Між зеленю, між життям. Для більшої муки крізь тюремні крати волю пташині показали. А так рвалась вона до волі, до сонця!

Я бачив горе бідної пташки; вона товклася у клітці, крильцями об стіни била; мучилась бідна. Таємний голос відай шептав їй:

„Надаремні зусилля, надаремні змагання, пташино! Волі тобі вже не оглядати“.

Я чув жаління, я підслухував зітхання пташини:

„Якже гарно там жити на волі, де сонічко ясне світить і так любо гріє, де життям все так веселиться, життям все так радіє!

„Якже любо там жити на волі, літати безжурно в соняшних просторах і втішатися всім-всім: небом блакитним, сонцем привітним!

„Якже мило буяти там на волі, любуватись Господньою красою, так хотілось би цю красу величати та пісню похвальну Творцеві співати.

„Якже гарно, як любо там...“

— — — — — — — — — — — — —

І я завів розмову з маленькою пташкою. Розмову тиху, таємну, нікому не знану.

„О, бідна пташино! Не знаєш, як жаль мені тебе. І не знаєш, якого жалю, якого смутку завдала ти мені. Твої страждання пригадали мені терпіння батьківщини моєї дорогої, вітчини моєї коханої. Вона теж до волі рветься. До волі, до свободи, ах рветься!

Та цить, пташино! Вірю гарячо, що тобі ще вдасться визволитись.

Ти полетиш на стрічу волі.

Витатимеш дороге сонце! —

І батьківщина моя сіятиме на свободі“. *Василь Город-ський.*

11. 6. 1929.

——o——

Коротенькі господарські пригадки й поради.

Траву косіть, коли зачинає цвисти.

Бодяки викошуйте, заки зачнуть висипати насіння.

Коли тільки маєте час направляйте дороги.

Корови все держіть у чистоті.

Не забувайте про пробне доєння.

У курниках: посудину на пійло для домашнього дробу вдержуйте все чисто.

Каплюньте молоденьких півників (когутиків).

В кріликарстві: вдержуйте стайню в найбільшій чистоті.

Щоб не множилася комашня (нужа) біліть кліти вапном.

Вапно проти слимаків.

Коли хочемо поодинокі, а нам дуже вартісні ростинки забезпечити перед слимаками, то найкраще обвести довкола землю вапняним перстенем. Щоб вапно не впало на ростину, накриваємо її горнятем, а тоді довкола горняти обмазуємо землю вапном. Потім знимаємо горня, а ростинка стоїть мов у твердині, що її слимаком не здобути.

Обережно з гноївкою в городі.

Нові практичні й наукові проби з уживанням гноївки при управі городовини виявили, що незвичайно великий запас кисня й сильна, нераз аж осоружна воня цього погною є доброю принадою для звіринних і грибних шкідників. Так прим. у Бамберґу, одному з найбільших німецьких осередників огородництва, пересвідчилися докладно, що небезпечна капустяна недуга появлялася передуоім на цих грядках, що їх рікрічно зливали гноївкою. Також капустяну муху й небезпечні гусениці мотиля білюха-капустяника множилися найсильніше саме на таких грядках. Тому не можна грядок під городовину зливати що року гноївкою, а радше що другий рік, а грядки гноїти штучними погноями з мінеральними поживними творивами. А гноївку вливаймо тимчасом у купу компосту, де вона при частішій обрібці компосту, по одному або двох роках, заступить в осени стаєнний гній та через бактерії, що в ній витворяється, стане ще вартісніша для землі. Добре додати ще тоді трохи гашеного вапна, що гноївку зівсім вичистить. Тоді поживні творива гноївки будуть дійсно корисні корінцям і землі.

Обовязком кождого Українця зложити бодай два рази до року даток на допомогу Українським Інвалідам: у Зелені Свята і 1-го Листопада. Ніхто не повинен відтягатися від цього примітивного обовязку супроти тих, що жертвували собою за всіх нас!

*

По цілій українській землі розкинені могили наших стрільців, оборонців найвищого права нації. Чи Ви зложили вже зеленосвяточний даток на їх охорону, чи Ви хочете причинитися до культу нашої високої традиції?

К. К. 21

Св. Апостол Павло

Однак християне провідалися про небезпеку та остерігли Павла.

А Павло на те:

— Коли так вернемо через Македонію.

І ранним ранком, коли ще все спало, пустився Павло з громадкою учеників на північ у напрямі Македонії.

Тут каже Павло:

— Поїдуть зі мною Соситатр Вернець і Солуняни Аристарх та Секунд, Тамотей і Ґай Дервіянин та Азійці Тихик і Трофим. Вони підуть попереду й підіждуть нас у Трояді. А ми останемо ще тутечки через дні опрісноків.

Як минули свята опрісноків, поплив Павло з Лукою з Филип і за пять днів прибули в Трояду.

В пристані дожидалися їх товариші.

— Ми — казав Аристарх — вже від трьох днів виглядаємо тутечки вас. Та слава Богу, що прибули здорові й цілі.

Першого вже дня лучилася тут пригода.

Як зібралися ученики на ломання хліба, проповідував їм Павло. Тому, що думав на завтра йти в дальшу дорогу, а не хотів оставити громади без поучення то за згодою всіх бажав продовжити проповідь до півночі.

— Добре — згодилися всі — світла в нас доволі.

Народу зібралася повна світлиця.

Уже перед північчю роздався гримит у світлиці, наче щось упало.

Люде метнулися, що це сталося.

Та вже почули голоси:

— Евтих, Евтих упав із вікна!

Евтих це був юнак. Він щоб бачити Павла, сів високо на вікні та там зморив його сон і він заснув твердо й упав через відчинене вікно з третього поверху на долину.

Вибігли з кімнати на подвіря. Юнак був неживий.

Припав Лука до нього, може вдасться ще врятувати.

— Пропало — каже — мертвий уже.

Аж тут підійшов Павло, що теж зійшов у низ і припав до мерця, обняв його тай каже до людей:

— Не трівожтеся, душа бо його в ньому.

В цій хвилині юнак розплющив очі.

Всі зраділи:

— Жиє, жиє!

Павло подався назад на гору, а за ними й усі враз із юнаком Евтихом.

Павло переломив хліб і покріпившись, розмовляв багато аж до зорі.

Рано каже:

— Прощавайте, час нам дальше в дорогу!

І зі своїми подався до пристані.

Та там мусили дожидатися ще до другого дня, бо аж на другий день відпливав корабель в Асон.

Каже Павло:

— Я піду пішки, хочу ще відвідати по дорозі одну громаду, а ви сідайте на корабель та дожидайтеся мене в Асоні.

Лука на це:

— Учителю, як ти сам підеш? Я піду з тобою.

— Ні, ні! Я сам! Дожидайте мене в Асоні.

І підждавши, аж його товариші всядуть на корабель, попращався тай відійшов.

По двох днях мандрівки прибув Павло в Асос, де вже дожидалися його ученики.

Питає Павло:

— Чи не розвідали ви вже, куди відпливає сьогодні корабель?

— А вжеж — каже Аристарх — за годину відпливає корабель у Митілену...

— В Митілену? От, і гарно! Мені треба бути на Лєсбосі. За годину, ка-

Від Адміністрації.

Із нинішним числом висилаємо всім нашим П. Т. Передплатникам чеки П. К. О.

Із слідуючим числом Правди почнемо на адресах зазначувати залеглости, які просимо негайно вирівнати залученими чеками. За немило примушені є ми зазначити, що супроти „забездурців" вживемо правної дороги.

—o—

Переписка Адміністрації

Вп. Коґан Іван в Чернявій. Лист одержали. Адреса ОО. Редемптористів: Станиславів, вул. Ґолуховського ч. 61.

Вп. Ердейчук Михайло — Франція. — Гроші (10 фр.) одержали і „Правду" починаємо висилати до п. Гладуника і до Вас. В краю передплата коштує 30 франків, а за границею 40 франків на цілий рік. — Щиро здоровимо.

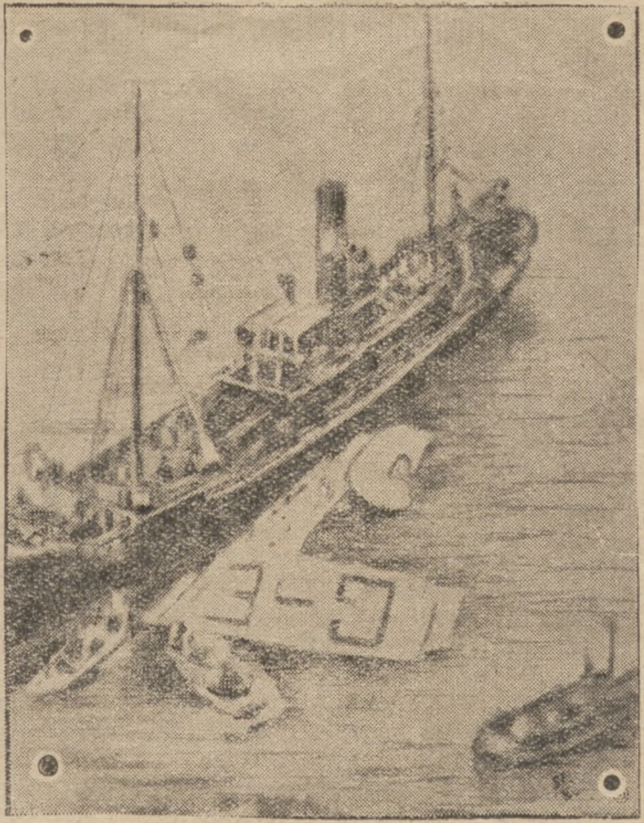
—o—

На допомогу Українським Інвалідам потребуємо 13.000 золотих місячно. Потрібні фонди мусить принести зеленосвяточний дар інвалідам.

*

Публичні збірки жертв на охорону стрілецьких могил і українських інвалідів унеможливлені й це приносить нам великі втрати, але самочинна жертвенність української громадянства повинна принести нам вдвоє більші фонди!

Приєднуйте нових передплатників!

ЛІТАК УПАВ У МОРЕ

Над морським каналом Ля Манш мала місце страшна катастрофа. В великім пасажирськім літаку, яким їхало 9 осіб зіпсувся мотор і літак упав з великої висоти до моря. Приголомшені упадком пасажири не могли в воді добутися з літака і сімох із них втопилося. Двох лише виплило на верх і вратував їх один англійський корабель, який побачивши нещастя прибув на поміч.

Всячина

Відкриття лічничих прикмет металів у Ґрацу.

Доцент мед. д-р Б. Пфаб у Ґрацу ствердив досвідами, що всякі рани а особливо з попеченя, прикриті срібною бляшкою по ґіпсі — не ятряться і не гниють, а піт на них майже зникає. Дальші досвіди з цинком доказали, що присутність того металю вбиває довкруги бацилі. З того приводу появилися в німецькій пресі цікаві замітки про те, що прочуття лічничих прикмет мало людство вже дуже давно, про що свідчить уживання т. зв. амулетів і талізманів, хоч воно й виродилося в забобонність. Старі Мехіканці хоронили померших у копальнях міди, де їх тіла ставали тривкими муміями без бальзамування. Подібно здержують гниття оловяні домовини.

Що таке „чорний реєстр"?

Польський Банк, як доносить преса, провадить т. зв. „чорний реєстр". Це список осіб, котрі допускають до опротестовання своїх листів. З огляду на те, що 90 проц. купців мало хоч раз до діла з та-

жеш? Так поспішаймо зараз у пристань, щоби не втратити корабля.

Пішли. Корабель був уже готов до відпливу.

Став Павло розпитувати куди плине корабель дальше з Митилени.

Каже керманич корабля:

— Із Митилени, навантаживши там корабель наготовленим уже товаром, плинемо на захід, до Атен.

— А то нам у Митилені треба буде висідати з вашого корабля, бо нам не по дорозі...

— Коби тільки зараз мали ми корабель — журився Лука.

— А вам куди? — питає керманич.

— А треба мені бути в Самосі, а потім мушу в Мілет.

— Думаю, що зараз матимете корабель на Самос.

І справді, зараз таки пересілися на корабель, що відпливав у Самос.

— Ми причалюємо в Еретрах проти Хіоса, а відтам уже плинемо просто в Самос — каже власник корабля.

— А чи довго стоятимете в Еретрах? — питає Павло.

— На другий день відпливаємо в Самос.

— То добре складається мені — сказав Павло й звертаючися до своїх товаришів, каже: Відвідаємо й ув Еретрах нашу громаду. Требаб мені бути й ув Ефезі та тепер годі мені гаятися в Азії. Треба, коли тільки можна поспішатися, бо мушу бути в день пятьдесятниці в Єрусалимі.

На другий день поплили в Самос. Відтіля іншим судном переправилися в Азію й побувши в Троґилії, пішли пішки в Мілет і на другий день рано були вже там.

— Треба мені післати в Ефес — каже — до мілетської старшини, щоб ефеська церковна старшина прийшла тут до мене, бо мені тепер годі бути в них, а маю їм багато переказати.

Післали молодого хлопця в Ефез.

На третій день були вже церковні старшини з Ефезу в Мілеті.

— Дуже — кажуть — наша громада засумувала, що не бачити й не чутиме тепер свойого батька.

— Годі, брати, — каже Павло — мало дуже часу в мене тай сили не дописують уже. Та мусив я з вами бачитися, то будьте вибачні, що трудив вас тут. Чую я вже щораз більше, що вже не довго мені прийдеться трудитися на цьому світі, що небаром уже покличе мене Господь мій до себе.

Посумніли на ці слова Ефезяне, а Павло говорив:

— Ви знаєте з першого дня, як прийшов я в Азію, як перебував я з вами у всякий час. Служив я Господеві з усякою покорою та многими слізми й спокусами, що зазнавав я їх від жидівського чигання. Знаєте, що я не вхилявся ні-відчого корисного, щоб не звістити й не навчати вас прилюдно й по домах, свідкуючи Жидам і Грекам покаяння перед Богом і віру в Господа нашого Ісуса Христа. І ось я йду в Єрусалим і не знаю, що там приключиться мені. Тільки, що Дух Святий по містах свідкує слово, що ждуть мене в Єрусалимі кайдани та муки...

Павло спинився на хвилину, а всі зі співчуттям та з жалем гляділи на Павла, на його змучений вид.

По хвилі говорив Павло дальше:

(Дальше буде).

Чи наші жертви для Інвалідів Українського Війська можуть іти в порівнання з їх посвятою? Не відмовляймож їм тої одробини вдячности, що виявляється в нашій жертвенности!

ким векслем, отже, щоб попасти в „чорний реєстр“, не досить мати оден протест. Наслідки появи в „чорнім реєстрі“ доволі неприємні.

——o——

НОВИНКИ

Покарали редактора. Дня 28. червня с. р. відбулася у Львові перед окружним судом карним розправа проти відвічального редактора християнського часопису „Поступ“ о провину з артикулу 54 пресового розпорядку, за поміщення нецензурної статті п. з. „Галицькі соборники“. Суд засудив згаданого редактора на 100 золотих грошевої кари.

Нещасливий випадок. У Львові на залізничім шляху з головного двірця до Підзамча переїжджаючий поїзд трутив переходячу 40-літню Марію Пюрко так нещасливо, що мимо скорої помочі лікаря ратункового поготівля вона померла.

Необережні шофери. На вул. Янівській зударився трамвай з автобусом, що їздить до Янова. Автобус наїхав на трамвай і зачіпив за стовп від електричних дротів. Оба вози стояли зчіплені на вулиці кілька годин. Жертв нема, хоча було досить пасажирів; є тільки ранений батько власника автобусу.

Пожежі. В селі Палківці воєвід. білостоцького згоріло 27 мешканевих домів, тількож стодол і 31 хлівів вартости 300.000 зол. — В Березині згоріло 28 домів мешканевих і багато запасів збіжа, живого інвентаря й т. д. Втрати виносять біля чверть міліона золотих. — 10. ц. м. о год. 3 поп. вибухла пожежа в селі Малнові, Мостиського повіту. Жертвою огню, при сильнім вітри, протягом 1½ год. впало 11 господарських будинків враз з мертвим інвентарем і дробом. Страти сягають 30 тисяч золотих. Пожежу спричинив 8 літній хлопець запалюючи папіроску в стодолі. Місцеве тов. „Сокіл“ почало рятувати сусідні будинки і не дало огневі поширитися. Сокіл зі свого завдання вивязався дуже успішно.

——o——

Коли помоглаб?

Каже Гарасим: „Андрію,
Чи чули? Правдиву
Аж теперки придумали
Вже поміч на живо.

З Америки Гнат вернувся
Й чуда повідае:
Там машина жне, молотить
І в мішки зсипає

Вже відразу. — Помогла би
Ця машина дуже
Нам у нашій господарці,
Чи не правда, друже?

„Помоглаб нам“ — Андрій на те —
„Вона, Гарасиме,
Як відразу вже й платилаб
Грішми золотими“.

Данилка Сокири слово щире

Якось був я у містечку, щоб продати жито й гречку, бо потрібно так грошей. Продав збіже я з бідою, тай на ринку хвильку стою — був на ринку здвиг людей. „Що таке там?“ — я думаю, тай до гурту підступаю, а там дрантя повен віз: хустини, стяжки, панчохи і пацьорок теж не трохи — наче дров у лісі стіс наладовано високо та розложено широко — на горі над всім жидок, щось в гору все піднимає та на голос ввесь горлає, так приманює жінок: „Для Явдошки тут панчошки! Ще не мала ти таких! Чоловік тебе полюбить, поцілує, приголубить, тільки уберешся в них... Для Тодорки ось пацьорки, як лиш ними заблищить, пійдуть хлопці чередою із любовю за тобою — ти купи пацьорки лиш! А ти, Грицю на спідницю купи жінці своїй се, буде добра все для тебе, свою жінку ти до себе, Грицю, прикуєш на все. Ти, Юстино, цю хустину, бери, дуже до лиця тобі буде! Не так, люде? Вмить привабиш молодця... А ти, мамо, для Палажки, купи зо дві такі стяжки, як на танці в них піде, то вже й любистку не треба, чоловіка вже для себе дочка в хату приведе... Так горланить жид, довкола всюди люде наче бжоли горнуться і гаморять — ось вже й гроші добувають і те фантя розбирають, все купують ще й хвалять. Тиснуть крівавицю в жмени, переплачують солено й не думають, що за гроші ці — товари прехороші є в порядних крамницях, є й в кооперативі, не фальшовані, правдиві — товар добрий, а не лах, нюха що не варт табаки, та ба, жид забив їм баки і платять за дрантя всі, хоч без того жити можна і кишеня не порожна була би у них тоді. Так думаю в цю хвилину, а тут друга думка лине — чи не само так воно й ці сельроби, комуністи, радикали, упіпісти пас заманюють на дно — скажіть, люде, чи не рація, чи та вся їх агітація й жидка з дрантям не одно. І вони осьтак горлають, що не мають, обіцяють, та обіцянка нещира — вони тільки нам на шкоду каламутять чисту воду!

Прощавайте ваш *Сокира.*

——o——

ПОДЯКА

Тяжким горем прибиті по втраті Найдорожшої Мамуні і Бабці Анни з бар. Лєстоків Ковалів, вдови по бл. п. Степані, деректорі вид. школи в Бориславі, висказуємо глибоку подяку за безінтересовне відправлення похоронів ВПр. о. Совітникові Ліщинському, парохови у Бориславі Всч. о. Адріяновичови з Тустанович та Всч. оо. Домборовському і Майбі, катехитам у Бориславі. Зокрема дякуємо Всч. о. Майбі за приготовання в вічність і уділеннє св. Тайни Єлеопомазання, а ВПр. о. Совітникові Ліщинському за пращальну мову на гробі Покійної. Дуже дякуємо Вп. П. Лєщинській, директорці дівочої школи у Бориславі та її сестрі Вп. П. Реруткевич ґімназ. учительці, що в часі недуги спішили з розрадою й улекшували біль хорій. Висказуємо глибоку подяку Вп. Панству Крайчикам і Вп. Панству Лопатам за їх неоцінені прислуги. Перші прибули з співчуттям й помічю до прибитої горем родини. Дуже дякуємо „Боянови“, що прибув звеличати своїм співом сумний обряд похоронний. Зокрема дякуємо Вп. П. Дубови диріґентови „Бояна“, Вп. П. Волянським, Вп. П. Райтеровій упр. школи в Бані Котівській, Вп. П. Гадовському дир. школи муж. і цілому учительському зборови школи мужеської і жіночої у Бориславі. Вкінці дякуємо усім громадянам, що так численно прибули віддати Покійній останню прислугу. Всім щире „Спасибіг“.

Син і Родина.

——o——

Жертви.

Через Адмін. „Правди“ зложили на „Українських Інвалідів“ громадяне с. Убиння, пов. Камінка струм. в зол.: 1. Вантух Дмитро, зб. на хрест. у Вас. Паньковиого 2.—, від себа 0·50, 2. Козак Іван 0·50, 3. Дворянин Теодор 0·50, 4. Лаврнів Мих. с. Вас. 0·50, 5. Паньків Павло с. Івана 0·50, 6. Гунька Микола с. Теодора 0·50, 7. Огаренко Андрей 0·50, 8. Гунька Мих. с. Вас, 0·50, 9. Чмола Григ. с. Івана 0·50, 10. Назарко Василь с. Прокопа 0·50, 11. Новицький Вол. 1·—, 12. Шеремета Мих. с. Вас. 0·50, 13. Чайковський Дан. 1·—, 14. Пилипчук Мирон 0·50, 15. Деркач Волод. 0·50, 16. Дворянин Григ. 1·—, 17. Лаврнів Мик. с. Івана 0·50, 18. Очуренко Мик. с. Андрея 0·20, 19. Шевчук Вол. 0·50, 20. Грешак Мих. 1·—, 21. Рот Натан 0·50, 22. Гірний Василь 0·20, 23. Волянюк Василь 0·20, 24. Воротняк Мих. 0·20, 25. Шеремета Григ. с. Онуфрея 0·10, 26. Паньків Гринько с. Василя 1·—, 27. Четковський Ярослав 1·10. Разом 17 зл.

——o——

Нові видання

Накладом Т-ва „Сільський Господар“ вийшла книжка Д-ра Матвія Стахова: **Хто відповідає за полеві і лісові шкоди?** ціна 80 грошів, з пересилкою 95 гр. В книжці подано — хто і коли покриває лісові і полеві шкоди, враз з відносними законами і розпорядками. — Замовляти у всіх Філіях „Сільського Господаря“, українських книгарнях, Повітових Союзах Кооператив, або впрост в **Т-ві „Сільський Господар“, Львів, вул. Зіморовича ч. 20.**

Відповідальний редактор Антін Лотоцький. З друкарні Сп. „Діло“, Львів, Ринок 10.